

College van burgemeester en wethouders van De Fryske Marren

Heremastate 1

8501 AA Joure

Joure, 28 april 2023

Betreft: advies concept implementatieplan Empatec

Geacht college,

De Adviesraad Sociaal Domein De Fryske Marren (hierna adviesraad) is op 22 maart 2023 door een beleidsmedewerker Maatschappelijke Ontwikkeling gevraagd advies uit te brengen aan uw college over het concept implementatieplan Business Werkleerbedrijf Fryslân-West.

Op 4 april 2023 werd een informatiebijeenkomst bij Empatec georganiseerd. Deze bijeenkomst kreeg op 20 april een vervolg omdat de eerdere bijeenkomst veel onduidelijkheden met betrekking tot de adviesaanvraag had opgeleverd. Op deze bijeenkomst werd op nadrukkelijk verzoek van de gezamenlijke adviesraden de uiterlijke termijn voor het indienen van het advies van 2 mei 2023 opgerekt tot 7 mei 2023.

In de aanloop naar de formulering van het advies is voor de adviesraad een aantal zaken duidelijk geworden, maar blijft het toch voor de gezamenlijke raden (Harlingen, Waadhoeke, de Fryske Marren en Súdwest-Fryslân) de vraag wat nu de reikwijdte van de adviesaanvraag is.

Wij als adviesraad van De Fryske Marren constateren vervolgens dat het implementatieplan in feite een stappenplan is naar doelen/ambities die geformuleerd zijn op basis van de businesscase (BC). Ook de informatiebijeenkomst van 20 april gaf daarin maar beperkt duidelijkheid, hoewel er aan de hand van het re-integratieproces wel inzicht werd verkregen hoe het projectteam en Pastiel/Empatec zelf met de materie bezig zijn.

Het implementatieplan bevat dus niet zoals werd aangenomen, een concrete timetabel (tenzij we de planning hoofdstuk 7 als zodanig hard kunnen lezen, maar dan zou de adviesraad dat graag concreter zien) en beschreven processen die naar geformuleerde doelen/ambities leiden.

Vanuit dit gegeven hebben we het implementatieplan beschouwd als een dynamisch werkdocument dat going concern zal leiden tot een werkleerbedrijf zoals beoogd in de businesscase.

Dit betekent dat de adviesraad in feite een advies geeft op hoofdlijnen. De geformuleerde doelstellingen/ambities in het implementatieplan zijn naar onze mening allemaal prima te herleiden naar de businesscase en wij geven daarom het implementatieplan op hoofdlijnen een positief advies. Dit onder andere in de verwachting dat bij de verdere invulling/totstandkoming van het werkleerbedrijf er mogelijk specifieke adviesaanvragen kunnen volgen die op het gebied van de adviesraad liggen. Als voorbeeld zou de nieuwe dienstverleningsovereenkomsten (DVO DFM) advies plichtig kunnen zijn.

Hieronder gaan we in op een aantal onderdelen van het plan die vragen dan wel opmerkingen opleveren.

Ten aanzien van hoofdstuk 2.1 is de adviesraad op 20 april meegenomen in de stappen die al gezet zijn om te komen tot een uniform re-integratiebeleid. Projectmedewerkers van Pastiel lieten ons de nieuwe wegen zien die gaan gelden voor onze klanten/burgers en waarin DFM al vanaf december 2022 het voortouw heeft genomen. Ongeveer 120 klanten hebben via de Dariuz wegwijzer hun intake gehad die, voor wat betreft de menselijke maat, gelijk een vervolg kreeg met een gesprek met de hun toegewezen jobcoach.

De Dariuz methode voorziet zelf niet in een tevredenheidsonderzoek onder klanten. De adviesraad vraagt hier dan ook specifieke aandacht voor. Het lijkt ons niet alleen wenselijk maar ook noodzakelijk de uitwerking van de methode en de resultaten periodiek te monitoren. Het spreekt dan voor zich dat wij hier graag periodiek over geïnformeerd wil worden.

Ook kregen we inzicht in folders over de diverse leerlijnen die gemaakt zijn voor de medewerkers van het leerwerkbedrijf. Uit de toelichting bleek dat bij de ontwikkeling van deze leerlijnen diverse onderwijsinstellingen betrokken zijn, waarvoor de adviesraad in het uitgebrachte advies BC heeft gepleit.

In hoofdstuk 2.5 wordt stilgestaan bij de DVO Pastiel en een nieuwe op te stellen DVO voor SWF. Wij begrijpen dat in feite de huidige situatie geformaliseerd wordt maar ook dat het wel de bedoeling is dat de DVO SWF aansluiting vindt bij de DVO DFM en Harlingen, waarin Pastiel een duidelijke rol speelt. Hoewel de intentie is om een ieder via Pastiel te re-integreren, blijft er voor gemeenten de mogelijkheid bestaan om maatwerk te leveren en daarvoor eventueel andere partijen in te schakelen. Dus geen gedwongen 'winkelnering' maar maatwerk als Pastiel niet kan voorzien in de behoefte van de klant. Hier staat de adviesraad positief tegenover.

De opgenomen risicoanalyse in hoofdstuk 5, geeft de adviesraad een goed inzicht in de risico's die in 2021 benoemd zijn en welke een update kennen in 2023. Wel constateren we dat de risico's qua omvang en (financiële) gevolgen niet duidelijk zijn. De adviesraad gaat er van uit dat deze risicoanalyse gedurende de uitvoering van het implementatieplan periodiek geüpdatet wordt en wil dan ook graag hiervan op de hoogte blijven.

Ook willen we u nog het volgende meegeven. Zowel het keuzedocument als de BC hebben als missie gesteld "voor iedereen een zinvol leven". In feite de kracht en legitimatie voor de nieuwe organisatie.

In het implementatieplan echter is op alle terreinen “*voor iedereen een zinvol leven*” niet meer terug te vinden. Ook de P&C cyclus van de Gemeenschappelijke Regeling en gemeenten is met name gericht op doelmatigheid, transparantie en efficiëntie. De gemeenten/GR benaderen, zo lijkt het ons, de governance vanuit een bedrijfskundig perspectief. Het richt zich dus met name op een financiële/administratieve legitimatie. Terwijl verwacht mag worden dat er vanuit een bestuurskundig perspectief in de governance gekeken wordt, namelijk het betrekken van alle partijen bij de legitimatie van publieke dienstverlening. In dit geval wordt de doelgroep waaraan het leerwerkbedrijf haar legitimatie ontleent, beschouwt als mede-eigenaar in de zin van ‘moreel eigenaarschap’. Het gaat niet alleen om financiën maar juist over de publieke toegevoegde waarde van de doelgroep, namelijk de opbrengst in de vorm van ‘*een zinvol leven voor iedereen*’ en dus niet alleen het zijn van een ‘productiefactor’.

De stem van de doelgroep vormt een belangrijke stap in de legitimatie van de publieke organisatie. Een bestuurskundig governance richt zich op de driehoek “burger-overheid-maatschappelijke organisatie”. Hierin hebben gemeenten niet enkel te maken met de maatschappelijke organisatie maar ook met de morele eigenaren, burgers die gebruikmaken van deze dienstverlening.

Dat pleit in feite voor een vorm van participatieve evaluatie in de P&C cyclus van de gemeente waarin ‘*voor iedereen een zinvol leven*’ centraal staat.

Zo'n jaarlijkse evaluatie zou de adviesraad dan als een interessante toegevoegde waarde zien.

Tot slot zijn de aanwezige leden van de adviesraad op de laatste informatiebijeenkomst onder de indruk geraakt van de deskundigheid, enthousiasme, inhoudelijke kennis en informatieoverdracht van met name de Pastiel en Empatec actoren. Hierin herkennen we in ieder geval wel het streven naar “*voor iedereen een zinvol leven*”.

Ook het feit dat De Fryske Marren in het huidige proces vooroploopt in de nieuwe werkwijze van het leerwerkbedrijf, voedt de hoop op een mooie toekomst voor Empatec.

Met vriendelijke groet,

Adviesraad Sociaal Domein De Fryske Marren,

voorzitter

secretaris